

УДК 636.22./28.033.082.2

В. В. Мирось

д. с.-г. н.

В. Г. Василюк

к. с.-г. н.

І. Г. Бабарика

к. с.-г. н.

Харківський національний аграрний університет

М. Є. Ізвеків

к. с.-г. н.

Харківська державна зооветеринарна академія

І. М. Гурський

к. с.-г. н.

Уманський державний університет

ЕФЕКТИВНІСТЬ ІНТЕНСИВНОГО ВИРОЩУВАННЯ МОЛОДНЯКУ УКРАЇНСЬКОЇ М'ЯСНОЇ ПОРОДИ В ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД ТЕХНОЛОГІЇ УТРИМАННЯ

У статті викладено результати продуктивних та м'ясних якостей бичків української м'ясної породи при пасовищній та стійловій системах вирощування.

Постановка проблеми

Однією із основних завдань м'ясного скотарства є підвищення інтенсивності вирощування телят у підсисний період. В останні роки у більшості господарств, що розводять м'ясну худобу, одержують телят до відлучення з живою масою 180–200 кг, замість 250–280 кг. Крім того, важливо кожного року одержати приплід від корови. Цього можна досягти за рахунок використання відповідної технології та інтенсифікації вирощування підсисного молодняку [1–3]. Досвід попередніх років свідчить, що для підвищення живої маси м'ясної худоби необхідно інтенсивно вирощувати ремонтний молодняк [4–6].

Матеріал і методика досліджень

З метою виявлення потенціальної здатності росту молодняку української м'ясної породи, було проведено дослід у товаристві “Урожай” Меживського району Вінницької області.

Для дослідження було підібрано дві групи бичків української м'ясної породи за принципом пар-аналогів (по 10 голів у кожній). До 8-місячного віку всі телята знаходилися на підсисі, але при різних технологіях утримання: І група – пасовищна; ІІ – стійлова. Раціони для молодняку складали згідно норм у розрахунку одержання 1000–1100 г середньодобового приросту.

Живу масу дослідних бичків визначали шляхом індивідуального зважування під час постановки їх на дослід, при відлученні від матерів у віці 18 та 21 місяців.

© В. В. Мирось, В. Г. Василюк, І. Г. Бабарика, М. Є. Ізвеків, І. М. Гурський

Для вивчення м'ясної продуктивності на Гайсинському м'ясокомбінаті проводили контрольний забій бичків у 18- та 21-місячному віці по 3 голови з кожної дослідної групи. Враховували передзабійну живу масу, масу туші, жиру-сирцю, парних шкур. Морфологічний склад туш визначали за результатами їх обвалювання.

Результати дослідів опрацьовували методами математичної статистики (М.А. Плехінський, 1970) з використанням сучасної обчислювальної техніки.

Результати досліджень

За період вирощування молодняку у I та II групах витрати кормів були практично однакові і склали до 18-місячного віку 2921,5–2947,2, до 21-місячного 3581,9–3592,8 кормових одиниць відповідно.

Питома вага концентрованих кормів у раціоні становила 27,8–28,1 %.

Аналіз показників живої маси та середньодобових приростів (табл.1) свідчить про те, що протягом всього періоду вирощування (як до 18-, так і до 21-місячного віку) більш інтенсивним ростом відзначалися ровесники I групи, які знаходились на пасовищі.

Слід відзначити, що до 21-місячного віку тварини зберігали досить високу інтенсивність росту, що може бути підставою для рекомендації подовження строків вирощування молодняку української м'ясної породи до такого віку незалежно від технології утримання.

Таблиця 1. Динаміка живої маси та середньодобових приростів бугайців української м'ясної породи

Показники	Вік, місяців	Дослідні групи	
		I	II
Жива маса, кг (M±m)	При народженні	36,4±0,850	36,7±0,700
	8	256,7±3,082	239,2±4,062
	18	576,2±2,407	518,5±8,810
	21	649,9±3,905	606,4±2,047
Середньодобові прирости, г	0–8	907	833
	8–18	1023	919
	18–21	909	966
	0–18	978	887
	0–21	968	899

Як свідчать дані таблиці, найвища інтенсивність росту бугайців відбувалась у період від 8- до 18-місячного віку як у першій, так і у другій групі.

Стосовно порівняння різних технологій вирощування слід зазначити, що більш високої живої маси досягли бугайці I групи, які знаходились на пасовищі. Різниця на їх користь склала: у 18-місячному віці – 48,5 кг (9,4 %), у 21-місячному віці – 43,5 кг (7,2 %) при статистичній вірогідності $P > 0,90$. Відповідно і середньодобові прирости були вищими у цих тварин. Від народження до 18-місячного віку різниця склала 91 г, до 21-місячного – 69 г. Тобто, при однаковій годівлі технологія утримання суттєво вплинула на ефективність засвоєння поживних речовин корму, що відобразилося на продуктивності худоби.

За даними таблиці 2 в усі вікові періоди бугайці обох груп зберігали досить високий приріст, однак, бугайці I дослідної групи за всіма забійними показниками перевищували своїх ровесників II групи, а саме: різниця за передзабійною живою масою склала у 18-місячному – 47,4 кг (10 %), 21 – 37,6 кг (6,7 %); відповідно за масою парної туші 30 кг (11,1 %) та 26,7 кг (8,1 %); забійною масою 31,3 кг (11,3 %) та 27,3 (8,1 %) при $P > 0,90$. У цих тварин забійний вихід також був вищий на 0,7 та 0,8 %.

Таблиця 2. Забійні показники дослідних бугайців

Показники	Дослідні групи			
	I		II	
	18 місяців	21 місяць	18 місяців	21 місяць
Передзабійна маса, кг	523,2±18,4	602,5±6,2	457,8±23,7	564,9±17,8
Маса парної туші, кг	299,3±11,2	354,3±4,2	269,3±7,89	327,6±11
Вихід туші, %	57,2	58,8	56,6	58,0
Маса внутрішнього жиру, кг	10,2±0,1	11,4±0,6	8,9±0,3	10,8±0,2
Вихід жиру, %	1,9	1,9	1,9	1,9
Забійна маса, кг	309,5±10,9	365,7±11,2	278,2±7,5	338,4±2,9
Забійний вихід, %	59,2	60,7	58,5	59,9
Маса шкіри, кг	40,8±1,49	52,0±4,70	36,8±3,8	48,2±2,75
Вихід шкіри, %	7,8	8,6	7,7	8,5

Нами було вивчено також масу шкіри дослідних бугайців в залежності від віку та способу утримання. Було встановлено, що резервом збільшення шкіряної сировини є підвищення живої маси тварин як у першій, так і у другій дослідній групі. Питома вага шкіри бугайців з віком та зі збільшенням живої маси збільшувалася на 0,8 %. Шкури усіх піддослідних

тварин відповідали першому класу та були віднесені до важкої шкіряної сировини.

Після забою тварин враховували вихід м'яса і кісток, а також їх співвідношення (табл. 3).

Таблиця 3. Морфологічний склад туші

Групи	18 місяців						21 місяць					
	Маса охолоджені туші	М'ясо		Кістки		М'яса на 1 кг кісток	Маса охолоджені туші	М'ясо		Кістки		М'яса на 1 кг кісток
		кг	%	кг	%			кг	%	кг	%	
I	292,4	243,3	83,2	49,1	16,8	5,0	347,8	288,7	83,0	59,1	17,0	4,9
II	260,1	216,1	83,0	44,0	17,0	4,9	320,1	265,4	82,5	54,7	17,1	4,9

Як свідчать дані таблиці 3 від бугайців обох груп одержано високий коефіцієнт м'ясності (4,9–5,0 кг). Незалежно від віку та технології утримання худоби вихід м'якоті був високим – 82,9–83,2 %.

Висновки

На основі порівняльного вивчення продуктивних якостей бугайців української м'ясної породи при різних способах їх утримання встановлено перевагу пасовищного утримання над стійловим за живою масою на 7,2–9,4 %, забійною масою на 8,1–11,3 % (при $P > 0,90$).

Література

1. Ланина А.В. Мясное скотоводство. – М: Колос, 1973.– 280 с
2. Морозов П.И., Есаулов П.А. Современная технология производства говядины /обзорная информация ВНИИ ТЭИСХ. М., 1977.– 128 с.
3. Черпаев А.В. Технология специализированого мясного скотоводства. – М.: Колос, 1975. – 288 с.
4. Эйсер Ф.Ф. Проблема породы и ее улучшение. // Животноводство/ – 1975. – №11. – С.12–14.
5. Тимченко А.Г., Зубец В.М. Повышение мясной продуктивности крупного рогатого скота. – К.: Урожай. – 1987.– С.64–65.
6. Мирось В.В., Василець В.Г., Извеков М.С. Ефективність вирощування підсисних телят у м'ясному скотарстві. //Вісник Сумського національного університету. – 202. – Вип.6. – С.270–273.